

Digitaliseringsstyrelsen
Landgreven 4
Postboks 2193
1017 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 10-02-2012
SAGSNR.: 2012 - 367
ID NR.: 162185

bil@digst.dk

Høring - udkast til forslag til lov om Offentlig Digital Post

Ved e-mail af 27-01-2012 har Digitaliseringsstyrelsen anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Indledningsvis bemærkes, at høringsmaterialet er fremsendt med en frist på 15 dage til afgivelse af et svar.

Advokatrådet skal hertil bemærke, at en sådan frist i realiteten udelukker en nærmere stillingtagen til de forslag, der er indeholdt i høringsmaterialet. Det må på den baggrund påregnes, at en række myndigheder og organisationer reelt ikke har mulighed for at udfylde den funktion som høringspart, som det lovforberedende arbejde normalt trækker på som led i kvalitetssikringen af ny regulering og som led i en almindelig, demokratisk proces.

Advokatrådet har de senere år gentagne gange påpeget, at fristerne for at afgive høringssvar i for mange tilfælde reelt udelukker en grundig behandling af de fremsendte forslag. Advokatrådet har i den forbindelse påpeget, at det følger af Justitsministeriets vejledning om god lov kvalitet, at høringsfristen ”må afpasses efter de nærmere omstændigheder, men bør være så lang, at de hørte parter har mulighed for at udarbejde et fyldestgørende svar. Der bør herved også tages hensyn til, at bl.a. offentlige myndigheder, der høres, kan have behov for at indhente udtalelser fra underordnede særligt sagkyndige institutioner mv.” Advokatrådet kan hertil føje, at en række organisationer er bygget op om kollegiale organer, som på tilsvarende vis som vi har behov for at kunne inddrage en bredere kreds, inden et høringssvar afgives.

Advokatrådet skal desuden henvise til, at regeringen i sit regeringsgrundlag har gjort blandt andet rimelige høringsfrister til et selvstændigt prioriteringsområde. Det hedder således i regeringsgrundlaget under overskriften ”God regeringsførelse”, at ”Regeringen vil derfor forpligte sig til et program for god regeringsførelse, som med konkrete tiltag skal sikre en bedre lov kvalitet og forbedre de generelle muligheder for at kontrollere regeringens embedsførelse.

Programmet for god regeringsførelse indeholder følgende konkrete initiativer: Regeringen vil i tæt samarbejde med Folketinget sikre høj lovkvalitet gennem rimelige høringsfrister, der sikrer, at organisationer og andre høringsparter har ordentlig tid til at gennemgå lovforslag og udarbejde kommentarer. Samt at høringsvar og et høringsnotat med ministeriets bemærkninger foreligger i god tid forud for førstebehandlingen”.

Advokatrådet er helt enig i denne målsætning, som ikke blot er relevant for nye lovforslag, men også for høring over udkast til anden følgelovgivning, administrative regler mv. Advokatrådet finder det på den anførte baggrund særdeles beklageligt, at man i denne sag har udsendt høringsmaterialet med en så kort frist.

Advokatrådet har i øvrigt følgende bemærkninger til lovforslaget:

Med lovforslaget lægges der op til, at al skriftlig kommunikation til borgerne fra det offentlige skal digitaliseres. Lovforslaget har bl.a. til formål at sidestille retsvirkningerne af digital kommunikation med retsvirkningerne af skriftlige meddelelser, der sendes med traditionel post.

Hver borger over 15 år er obligatorisk tilmeldt ordningen uden videre, hvilket der dog kan dispenseres fra i henhold til lovforslagets § 5.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at de befolkningsgrupper, som fritagelsesmuligheden må antages at være rettet mod, konkret skal anmode om fritagelse fra modtagelsen af digital post. Hvis ikke der anmodes om fritagelse, vil borgeren således være tilmeldt pr. automatik.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår på side 18 følgende:

"For borgere, der er omfattet af reglerne om obligatorisk tilslutning, indføres en procedure, der indebærer, at man konkret kan undtages ved et borgerservicecenter at afgive en erklæring om, at man er hindret i at modtage sin post fra det offentlige digitalt."

Advokatrådet skal bemærke, at det efter rådets opfattelse synes nærliggende, at netop de befolkningsgrupper som fritagelsesmuligheden er møntet på af fx sproglige, etniske eller generationsmæssige årsager eller som følge af en marginaliseret position i samfundet vil have vanskeligt ved at sætte sig ind i og forholde sig til, hvad modtagelsen af "digital post" indebærer, og hvordan der søges fritagelse.

Borgere, der af den ene eller anden årsag ikke kan forholde sig aktivt til spørgsmålet, vil ikke længere modtage skriftlige informationer fra det offentlige, når disse fremsendes digitalt.

Det er således Advokatrådets opfattelse, at der er en risiko for, at den aktive dispensationsansøgning medfører, at flere i forskellig grad udsatte befolkningsgrupper ikke længere modtager post fra det offentlige, hvilket vil kunne indebære en yderligere marginalisering.

Det er derfor rådets opfattelse, at det bør overvejes at gennemføre en mere nuanceret obligatorisk tilslutningsmodel, der imødegår risikoen for at tabe visse nærmere identificerede befolkningsgrupper i den digitale postgang.

Særligt den retsvirkningsmæssige sidestilling af digital kommunikation med papirkommunikation taler for, at der af retssikkerhedsmæssige overvejelser må tages særlige hensyn til de befolkningsgrupper, der af den ene eller anden grund er fremmedgjorte overfor IT.

Ligeledes bør det af retssikkerhedsmæssige årsager, som led i det lovforberedende arbejde klarlægges, om de borgere, der på nuværende tidspunkt modtager deres post fra det offentlige digitalt, læser den digitale post i lige så høj grad som de borgere, der modtager posten fysisk.

Det bemærkes i den forbindelse også, at det fremgår af lovforslaget, at den obligatoriske ordning vil gælde for 4.278.220 personer, mens der i dag kun er 1.151.531 personer, der har tilsluttet sig den frivillige ordning med digital post fra det offentlige, heraf 750.746 personer, der har accepteret at modtage post digitalt fra alle offentlige myndigheder. Den foreslåede ordning vil således komme til at gælde for en meget stor gruppe af befolkningen, der – uanset at der siden 2010 har været mulighed herfor – ikke har ønsket frivilligt at tilslutte sig en ordning med digital post, og som for størstedelens vedkommende ikke vil have mulighed for at opnå fritagelse for ordningen.

Med venlig hilsen

Torben Jensen